

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Eylül 2020

Sayı :30824082-610 187433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (80 Adet, 166 Sayfa)

G.K.

7/11635
7/19450
7/25261
7/26104
7/26933
7/30575
7/30582
7/30940-30942
7/31037
7/31039
7/31183-7/31186
7/31188
7/31324-7/31326
7/31440

7/31501
7/31619-7/31621
7/31623
7/31715-7/31720
7/31727-7/31727
7/31831
7/31833-7/31835
7/31838-7/31840
7/32057-7/32060
7/32062-7/32071
7/32205-7/32208
7/32211-7/32212
7/32214-
7/32216-7/32219
7/32330-7/32333
7/32486-7/32487
7/32489
7/32568
7/32570-7/32572

**SAKARYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENGİN ÖZKOÇ'UN
TBMM 7/32059 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Sakarya'nın Hendek ilçesinde MÜSİAD Sakarya Şube Başkanı Yaşar Coşkun ve ailesine ait Büyük Coşkunlar Piroteknik Kimya Sanayi Havai Fişek fabrikasında, 3 Temmuz Cuma günü patlama meydana geldi.

Patlamada, 7 işçi yaşamını yitirdi. Ailelerinin hiçbir zaman unutamayacağı, ömür boyu akıllarında, yüreklerinde acısını taşıyacakları bir ölüm şekliyle hayatlarını kaybettiler.

Fabrikada bulunan işçilerden 126'sı yaralandı, 1'i yoğun bakımda 5'inin tedavisi halen devam ediyor. Böylesine acı bir tablo tablo, ne yazık ki söz konusu fabrikada ilk kez meydana gelmedi. Fabrikada son 13 yıl içinde yaralama ve ölümlerle sonuçlanan 7 ağır patlama yaşandı. Fabrika, aynı sahiplerle, farklı isimler adı altında yoluna devam etti.

İşçilerin açık beyanı, ilgili yönetmelik ve tüzüklere açık aykırılıklar ortadayken böyle bir fabrikada üretime nasıl izin verilmiş olduğu sorusu, açıklığa kavuşturulmak zorundadır.

Patlamanın hemen ardından, devlet büyüklerinin mağdur işçi ailelerinden önce fabrika sahibiyle görüşmesi; henüz yangın söndürülmeden, ölümlerimizin bile tespiti tamamlanmadan işadamları derneğinin üyesi adına dayanışma yemeği düzenlemesi, sorumluların cezasız kalacağı yönünde kamuoyunda kaygı yaratmış ve vicdanı yaralamıştır.

Bir daha benzer acıların yaşanmaması adına süreç adil ve şeffaf bir şekilde yürütülmeli, korkunç ihmalde sorumluluğu bulunanlar hak ettikleri cezayı almalıdır. Vakit geçirmeksizin, Türk Tabipler Birliği'nin de belirttiği üzere fabrikayla ilgili; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının son 6 patlamanın ardından gerçekleştirdiği denetim raporları, işletmede olması gereken "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesine İlişkin Belgeler", "İşletmenin Büyük Kaza Senaryoları", "İşletmenin Acil Durum Planları", "İşletmenin Risk Değerlendirme Dokümanları" kamuoyuyla paylaşılmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Büyük Coşkunlar Piroteknik Kimya Sanayi Havai Fişek Ticaret Limited Şirketi'ne ait fabrikalarda gerçekleştirilen denetim raporlarını ve itfaiye raporlarını kamuoyuna ne zaman açıklayacaksınız?
- 2) Patlamanın meydana geldiği fabrika, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği uyarınca tek katlı ve duvarları yanmaz veya yangına 120 dakika dayanıklı mıdır?
- 3) Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzüğün ilgili maddeleri uyarınca, söz konusu fabrikada, binalar arası güvenlik mesafesi bulunmakta mıdır?
- 4) Fabrikada, söz konusu tüzükte zorunlu tutulan standartta; patlayıcı, parlayıcı, tehlikeli ve zararlı maddelerin işyeri havasında izin verilen en çok miktarları aşmasını önleyecek havalandırma tesisatı var mıdır? Soğutma tedbirleri alınmış mıdır?
- 5) Fabrikada, söz konusu tüzükte belirtildiği biçimde depo çatısından en az bir metre yükseklikte ve 1 metre genişlikte sütte örülmüş müdür?
- 6) Birbiri ile temas halindeki malzeme veya parçalar arasındaki sürtünme veya çarpmadan kaynaklanan aşırı ısınmaya karşı önlem alınmış mıdır?

- 7) Fabrikada, nitrogliserin, nitroselüloz, barutlar, kapsüller ve piroteknik ürünler ayrı depolanmış mıdır?
- 8) Patlama sırasında, depolarda, mevzuatta belirtilen ve izin belgesinde yazılı olandan fazla patlayıcı madde bulunmakta mıdır?

CEVAP

Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığından alınan cevabi bilgide;

Büyük Çoşkunlar Piroteknik Kimya Havai Fişek Tic. Ltd. Şti.'ne ait fabrikada denetimlerin her yıl düzenli olarak İçişleri Bakanlığının (Emniyet Genel Müdürlüğü) 31.05.1999 tarihli ve B.05.1.EGM.0.11.03.02.00086 sayılı genelgesi doğrultusunda İl Emniyet Müdürlüğü Silah ve Patlayıcı Maddeler Şube Müdürlüğü koordinasyonunda, Tüzük denetimi Patlayıcı Maddeler Birleştirilmiş Genelgesi'ndeki formlar üzerinden her yıl rutin olarak yapıldığı, bu formların komisyon koordinatörü Emniyet Müdürlüğünde olduğu, ayrıca fabrika alanında İl Emniyet Müdürlüğünün talebi üzerine 2009, 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarında yapılan denetimlere istinaden düzenlenen tespit raporları ile 2009-2020 yılları arasında meydana gelen patlamalar nedeniyle çıkan yangınlarla ilgili olarak düzenlenen yangın raporu ve tutanakların mevcut olduğu,

Birçok münferit tek katlı binalardan oluşan fabrika alanındaki yangınların, yangın önlemlerinin yetersizliğinden kaynaklanmadığı, fabrika alanında meydana gelen yangınlara İtfaiye Dairesi Başkanlığının ekipleri tarafından her defasında çok hızlı bir şekilde müdahale edildiği,

Hendek İlçesi Yukarı Çalıcı Mahallesi, Tepeaçma mevkiinde faaliyet gösteren Büyük Coşkunlar Havai Fişek Fabrikasında patlamanın meydana geldiği tesisin üretim kısımlarının birbirinden bağımsız yapılar olduğu, tek katlı ve duvarları yanmaz ve yangına 120 dakika dayanıklı imal edildiği, binalar arası mesafelerin Tüzük hükümlerine uygun olduğu,

Depolama binasının Tüzük hükümlerine uygun olarak çatısından 1 metre yükseklikte ve genişlikte sütre duvarlarının yapıldığı,

Depo binası ile üretim tesislerindeki malzeme veya parçalar arasındaki sürtünme ve çarpmadan kaynaklanan kıvılcım oluşumlarının önüne geçmek için muhtelif tedbirlerin alındığı, üretim kısımlarına metal bacaklı tezgâhlar kauçuk ile yalıtıldığı, zeminin ise birikmeye mahal vermeyecek şekilde uygun kaplama ile örtüldüğü, üretim esnasında nemlendirilerek kıvılcım oluşumlarının önlenmesinin amaçlandığı,

belirtilmiştir.

